

СТРАНСКИТЕ ВО КОСОВО ГО ПР ЛОША КОПИЈА НЕЗАВИСНА Д

Во меѓународното право суверенитет е легитимна примена на власт од страна на една држава. Де јуре суверенитет е законското право на тоа; де факто суверенитет е способноста за фактичка примена на моќта.

Странските влади можат но не мора да го признаат суверенитетот на еден ентитет. На пример, во теорија и Народна Република Кина и Република Кина се сметале себеси за суверени влади над целата копнена Кина и Тајван.

Но, иако некои странски влади ја признаваат Република Кина за суверена, повеќето ја признаваат НР Кина. Меѓутоа, де факто НР Кина ја применува својата суверена власт над копнена Кина, а не Тајван, додека Република Кина има фактичка власт само над Тајван и на некои околни острови, но не и копнена Кина.

Пишува: Кокан СТОЈЧЕВ

држи повеќе различни димензии, но денес во практиката го сретнуваме во две правни гранки, а тоа се: меѓународно јавно право и меѓународно приватно право. Меѓународното јавно право претставува збир на правни норми со кои се регулираат односите на поедини држави во светот, односно во меѓународната заедница. Меѓународното приватно право, исто така, претставува збир на правни норми со кои се регулираат граѓанско-правните односи меѓу поединците од различни држави. Сепак, неговото сфаќање и практично применување содржи една главна поента, а тоа е меѓународната обврска која треба да се почитува од страна на секоја домицилна држава, но доколку се прекршат меѓународно признатите правни норми, тогаш сите показатели и карактеристики водат во правна анархија или бесконечна "војна".

МАЛИ И ГОЛЕМИ

Историското искуство го дава одговорот на прашањето за оправданоста на суверенитетот врз територијата во која живеат народите, нациите или други етнички заедници, кои во последно време наводно ги жалиме што се обесправени или загрозувани, и на тој начин милуваме да ги експонираме во јавноста. Зошто? Тоа прашање ќе се обработува во некоја друга пригода. Сега поконкретно ќе се позанимаваме со "сливата која роди портокал". Загрозувањето на меѓународното право претставува ургентен политички случај, бидејќи квази хирурзите непринципиелно го еутанизираат ваквото нормирано право, односно одредени големи сили се појавуваат во улога на арбитри, така што ги одбегнуваат меѓународно признатите правни норми и притоа одлучуваат за судбината на малите народи и нации.

Дали тој ексклузивитет, односно тоа право само ним им припаѓа? Дали иднината на малите народи, вклучувајќи ја

**ДМИТРИЈ РОГОЗИН НОВИОТ
РУСКИ БАРД - ДИПЛОМАТ СО
ЧЕЛИЧНИ ПРИНЦИПИ**

судбината и на македонскиот народ, кој самиот себеси се продаде на душманот и по 2001 г. не може национално да се препознае, па поради тоа што "непријателот" во лицето на големата воена сила или држава има пријател, мора пред очите на јавноста да дозволува да му се менува и да му се сервисира нова историја?

Поради овие причини и низа други битни меѓународно правни и обврзувачки норми, политичкото прашање за независноста на Косово, за Русија претставува "слива која раѓа портокал", од која се добива "вотка или лозова ракија". Во контекст на ова треба да се разгледуваат отворените прашања за неодбележаната граница со Косово, примената на Резолуцијата 1244, сос-

Во врска со прашањето за признавање на независноста на Косово, новиот руски амбасадор во НАТО, Дмитриј Рогозин, не донесе промена на цврстиот политички став на Русија, бидејќи тоа може да се реперкуира врз меѓународните текови.

Меѓутоа, потенцира:

"Во случај на насилно прогласување на независност на Косово, Русија ќе биде принудена, под покровителство на Обединетите нации, да бара да се организираат конференции за заштита на меѓународното право".

Тоа значи дека во односите и во релациите меѓу државите и на другите светски организации и институции, функционирањето на меѓународното право е загрозувано, бидејќи се урива меѓународниот правен систем, кој со децении се градел, надградувал и применувал во светската политика. Имено, поимот меѓународно право во себе со-

ЕНИ БАЗИ АВАТ НА РЖАВА?!

тојбата со Абхазија, Баскија во Шпанија, Шкотска во Велика Британија, или Пандорината кутија во Белгија итн.

ИЗВОР НА СУВЕРЕНОСТА

Кој тоа извикува "Сезаме, отвори се"? Кој тоа создава магла и зошто тоа го прави? Доколку им се верува на старите поговорки дека поголемите риби секогаш ги јадат помалите, тогаш веднаш ќе ги препознаме создавачите на "маглата околу нас", низ "која не допира" "нашиот глас". Поради тоа, повторно се осврнуваме на изворноста на меѓународното право, врз чиј темел се брани суверенитетот и територијалниот интегритет на една држава.

Изворот на оправданоста на суверенитетот се толкува низ призмата на "Бог" или "во име на народот". Одговорот на ова прашање различно се применува кај владините структури. Во демократските држави суверенитетот го има народот, кој уште се нарекува народен суверенитет, а може да се применува непосредно, како народно собрание или, посредно, по пат на избори за претставници на народот. Овој пример се нарекува репрезентативна демократија - систем на управување, кој денес најчесто се среќава. Народниот суверенитет го среќаваме и во други облици, на пример, како уставни монархии, или како друга политичка реалност, која обично се идентификува и се изедначува со Комонвелтот. Системите на репрезентативна демократија, исто така, може да се мешаат со други облици на управување како, на пример, референдумите во многу земји.

Според овој модел, националниот суверенитет е со вечно потекло, како природата или Бог, легитимирајќи го Божјото право на кралевите, кое се експонира кај апсолутните монархии и теократии.

Поформална разлика се прави по тоа дали законот е тој кој е суверен, а кој ја сочинува вистинската правна држава; односно пишаниот закон (доколку уставно е коректен) важи и е применлив, дури и против политичката волја на народот, сè додека не биде формално променет по процедура на уставни промени. Во потесна смисла на зборот, секоја отстапка од овој принцип значи револуција или "пуч", без оглед на намерите.

Кај уставното и меѓународното право концептот на суверенитет се однесува и на правото на полна власт на владата врз сопствените работи во рамките на дадена географска територија, и во извесен контекст, правото на разни органи (како судови) на правна јурисдикција, а не по мандат или под надзор. Одредувањето на тоа дали некој ентитет е суверен или не е тоа не е егзактна наука, туку работа на дипломатски договор.

"Доколку на Косово без согласност од Белград и надвор од рамките на ОН би му била одобрена независност, постои закана меѓународното право да биде погрозено", оценува Австриската новинска агенција (АПА), оценувајќи дека доколку прашањето за Косово се сфати како единствен случај, тогаш "како тоа би можело да им се објасни на босанските Срби, Хрвати или Албанци во Македонија, односно на Курдите, Чеченците, во Абхазија и на другите мали нации".

"Косово е драматична и трагична опомена, бидејќи се доцни со утврдувањето на правилата. Првото и главното правило треба да биде: кој бара отцепување, нема право на насилство! Второ: кој веќе се служел со насилство, како што тоа го направија Албанците, со благослов на западните покровители, мора претходно да обнови сè што урнал! Трето: кој при тоа им нанел штета на матичната држава или на припадниците на другите етнички заедници, мора да им исплати целосна компензација на своите жртви! А, особено важно правило би требало да биде: на териториите кои бараат отцепување не смее да има странски воени бази. Со странски бази единствено може да се добие протекторат и имитација на независност. Оние кои бараат отцепување мора да го прифатат и правилото, нема независност без согласност на државата-матица", истакнува Дмитриј Рогозин, руски амбасадор во НАТО, додавајќи дека со прогласувањето на независност на Косово "ќе се отвори Пандорината кутија на планетарниот сепаратизам".

ProMedia

hpstore

ProMedia

...printeri, skeneri, multifunkcionalni uredi, telefaks aparati, kopiri, ploteri, digitalni kameri...

PRODAŽBA I SERVIS

business partner

tel. 02/ 3215980

ProMedia